

ת"פ 31566/10/17 - מדינת ישראל נגד יעקב אסתרזון, מיכאל איינהורן, אריה גרשוביץ, מרדכי קופרמן, אגודת השוחטים יפו - ת"א

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 31566-10-17 מדינת ישראל נ' אסתרזון ואח'

לפני כבוד השופט דנה אמיר
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים
1. יעקב אסתרזון
2. מיכאל איינהורן
3. אריה גרשוביץ
4. מרדכי קופרמן
5. אגודת השוחטים יפו - ת"א (הסתים)

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד יעל שניידר ועו"ד טליה נעים ועו"ד תומר וירט

ב"כ הנאשם 4 - עו"ד גיל פרידמן

הנאשם 4

גזר דין לנאשם 4

רקע ותמצית האישום

1. הנאשם 4 (להלן: "**הנאשם**") הורשע בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון (להלן: "**כתב האישום**") בביצוע העבירות הבאות: 5 עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**") ועבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

2. על פי המפורט בחלק **הכללי** של כתב האישום בעובדותיו הודה הנאשם, "אגודת השוחטים יפו-ת"א אגודה שיתופית בע"מ (בפירוק)", מספר אגודה 57-000436-6 (להלן: "**האגודה**") היא אגודה שיתופית המעניקה שירותי שחיטה והשגחה על כשירות שחיטה במשחטות עופות ברחבי הארץ. בין השנים 2004-2011 (להלן: "**התקופה הרלוונטית**") העניקה האגודה שירותי השגחה על הכשרות למשחטות שונות, בין היתר למשחטת "ברקת".

3. בחלק הכללי פורט כי יעקב אסתרזון (להלן: "**אסתרזון**") ניהל את האגודה מאז 1973 ולאורך התקופה הרלבנטית, שימש כיו"ר ועד ההנהלה, והיה מעורב בכל ההיבטים הניהוליים של האגודה לרבות העסקת עובדים ושכרם. ועד הנהלת האגודה מנה 5 חברים לפחות בכל זמן נתון, וסמכויות ועד ההנהלה כוללות פעולות לשם הוצאה לפועל של עסקי האגודה כמפורט בכתב האישום. בכתב האישום פורט כי שושנה שנטרפלר שימשה כחשבת האגודה וכי מיכאל איינהורן (להלן: "**איינהורן**"), אשר החל לעבוד באגודה בשנת 2004 כשוחט, כיהן כחבר ועד הנהלת האגודה החל ממרץ 2010, ובשלב מסוים אף שימש יו"ר ועד ההנהלה והיה בעל זכות חתימה בה. אריה גרשוביץ (להלן: "**גרשוביץ**") החל לעבוד באגודה בשנת 1983 או קודם לכן ושימש בתקופה הרלבנטית כשוחט בכיר מטעם האגודה. **הנאשם** שימש בתקופה הרלוונטית כמשגיח כשרות מטעם האגודה בשוק העלייה בתל אביב-יפו ובמשחטת "ברקת".

4. בחלק הכללי לכתב האישום פורט כי על פי דין, מעסיק מחויב לדווח לרשויות המס על הכנסות עובדיו, לנכות מס במקור מתשלום המשכורות לעובדים ולהעביר ניכויים אלה לרשויות המס בהתאם לאמור בפקודה ובתקנות ובצווים מכוחה. על פי כתב האישום אסתרזון, איינהורן, גרשוביץ והנאשם, נטלו חלק בתוכנית עבריינית אותה רקם אסתרזון ואשר אושרה על ידי חברי ועד האגודה ביניהם איינהורן, להונאת רשות המסים על ידי האגודה באמצעות הנפקת תלושי שכר כוזבים ביחד עם אחרים, וביניהם המפורטים בנספח א' לכתב האישום, אשר נרשמו כעובדי האגודה, בעוד בפועל לא היו עובדיה באותה עת, או שהיו עובדיה אך תלושי השכר שלהם היו שונים מהשכר שקיבלו בפועל עבור עבודתם (להלן: "**העובדים הפיקטיביים**").

5. על פי הנטען, בהתאם לתוכנית העבריינית, הונפקו באמצעות אסתרזון ואיינהורן תלושי שכר כוזבים עבור העובדים הפיקטיביים, ביוזמה כי אלו אינם עובדי האגודה באותה העת או שהיו עובדיה אך תלושי השכר שלהם היו גבוהים מהשכר שקיבלו בפועל עבור עבודתם. בהתאם לתלושי השכר הכוזבים, ומכוח זכויות החתימה שלהם באגודה, אסתרזון, איינהורן ואחרים חתמו על המחאות של האגודה שהמוטבים בהם היו העובדים הפיקטיביים, שעה שידעו שלא היו עובדי האגודה בתקופה הרלוונטית.

6. בהתאם לתוכנית העבריינית, פוצלו משכורותיהם של אסתרזון, איינהורן, גרשוביץ והנאשם באופן ששכרם המדווח היווה רק חלק מהשכר שקיבלו בפועל, והחלק האחר נמסר להם באמצעות המחאות על שמם של העובדים הפיקטיביים. המחאות אלה נמסרו לאסתרזון, איינהורן, גרשוביץ והנאשם, והופקדו בהוראתם בחשבונות בנק על שמם ובחשבונות בנק על שמם של אחרים עבורם או נפרטו אצל נותני שירותי מטבע (להלן: "**המשכורות המפוצלות**"). נטען כי תוספות השכר האמורות בסך של ₪18,444,762 לכל הפחות, נוספו על ההכנסות המדווחות של אסתרזון, איינהורן, גרשוביץ, הנאשם ועובדים נוספים, באופן שלא דווחו ולא מוסו כדין. פיצול המשכורות באופן האמור נועד למרמת רשויות המס באמצעות הפחתת הכנסתם החייבת שלא כדין, כך שחלקי המשכורת לא יחרגו מעבר למדרגת השכר המחויבת במס ולא יחויבו כלל בתשלום מס, או שמקבלי המשכורות ישלמו מס נמוך יותר מן המס שהיה עליהם לשלם לו היה מדווח דיווח אמת על שכרם.

7. על פי החלק הכללי, חלק מהעובדים הפיקטיביים השתמשו בתלושי השכר הכוזבים על שמם כדי להימנע מתשלום דמי ביטוח לאומי כחוק, ועל מנת לקבל במרמה כספים הכוללים דמי אבטלה, דמי לידה והבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, הנחה בתשלומים למוסדות חינוך וארנונה, הלוואות שונות מבנקים ולמטרות נוספות (להלן: "**הגופים הנוספים**"). האגודה באמצעות אסתרזון, איינהורן ואחרים פעלה על פי תוכנית זאת באופן שיטתי וממוסד לאורך שנים, רימתה בהוראתם ובניהולם של אסתרזון, איינהורן ואחרים את רשות המסים, והפעילה מערך של עשרות אנשים נוספים אשר הוציאו את התכנון העברייני אל הפועל, והיו אנשי סודם של אנשי ועד ההנהלה (הן נאשמים הן עובדים פיקטיביים), ידעה כי התלושים שימשו את העובדים הפיקטיביים למרמת הגופים הנוספים והסבה נזק משמעותי למדינת ישראל.

8. על פי המפורט בגוף האישום, בהתאם לתוכנית העבריינית אשר פורטה בחלק הכללי, בין השנים 2009-2005 קיבל הנאשם המחאות של האגודה מדי חודש עבור שלמה לבקוביץ', עובד פיקטיבי, ומוטבים אחרים, שנוספו על משכורתו המדווחת בסך של כ-310,687 ₪ לכל הפחות, במטרה להפחית במרמה את התשלום לרשויות המס. הנאשם פעל כאמור במטרה להתחמק ממס ולעזור לאחרים להתחמק ממס בגין הכנסות בסך 310,687 ₪, תוך שימוש במרמה, ערמה ותחבולה במשך 5 שנים. בנוסף, בתאריך שאינו ידוע, שוחח הנאשם בטלפון עם אשתו של שלמה לבקוביץ', העובד הפיקטיבי, ומסר לה שמות של אנשים שעובדים באגודה על מנת שבעלה יוכל למסור בחקירה שמות אלו כהוכחה לטענה הכוזבת לפיה שלמה לבקוביץ' עבד באגודה. במעשיו אלה הנאשם עשה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לעיוות דין.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

9. **ב"כ המאשימה** פירטה כי על פי הסדר הטיעון הגבילה עצמה המאשימה לעונש של 7 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי וקנס בכפוף להסרת המחדל אשר הוסר, בעוד הנאשם חופשי בטיעונו, ועתרה כי עמדתה העונשית תאומץ. לטענתה, העונש לו עותרת המאשימה מביא בחשבון את מכלול הנסיבות לקולה ולחומרה ואת האינטרס הציבורי. ב"כ המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום ומערך המרמה בו נטל הנאשם חלק, וציינה את העבירות שבוצעו על ידו, תוך שהדגישה כי הכנסה בסך 310,687 ₪ לכל הפחות אשר התקבלה בידי של הנאשם לא דווחה לרשות המסים, לא על ידי האגודה ולא על ידי הנאשם, ולא שולם בגינה מס. עוד הדגישה את משך התקופה בה בוצעו העבירות, את התכנון שקדם ביצוען, ואת הנזק שהסב הנאשם במעשיו, ואף ציינה כי הכספים הושמטו באמצעות הפקדת צ'קים על שם מוטבים פיקטיביים לחשבונו האישי של הנאשם.

10. בנוסף, הפנתה לכך שהנאשם הורשע גם בשיבוש מהלכי משפט, תוך שטענה כי המדובר בפעולה אקטיבית, יזומה ומתוכננת של הנאשם שנועדה לפגוע בחקירת רשויות המס לצורך גילוי האמת, כשהנאשם ביקש להרחיק את עצמו מביצוע העבירה תוך שימוש באמצעים פסולים. ב"כ המאשימה ביקשה כי יקבע מתחם ענישה לכל אחת מהעבירות כאירוע בנפרד, הדגישה את חומרתן של עבירות המס שבוצעו על ידי הנאשם והערכים המוגנים הנפגעים מביצוען, וציינה כי לפגיעה הרגילה מעבירות המס מצטרפים במקרה זה נזקים היקפיים שנגרמו לקופה הציבורית ולאחרים כתוצאה מהשימוש שעשו העובדים הפיקטיביים בתלושי השכר על מנת לקבל הטבות כגון קצבאות מביטוח לאומי ומוסדות חינוך. לטענתה, גם אם בנסיבות המקרה דנן יש לזקוף את הפגיעה במנגנון המס וביכולת הפיקוח של הרשות בראש ובראשונה לחובת האגודה, הרי שהעובדה שהנאשם והעובדים הנוספים חברו למנהלי האגודה בהוצאת התוכנית העבריינית לפועל, אפשרה את הפגיעה האמורה, וכתוצאה מכך הנאשם נהנה ביודעין משך שנים יחד עם אחרים מכספים שלא שולם בגינם מס.

11. בהקשר זה הדגישה כי גם אם תועלה טענה שהנאשם נדרש להסכים לדרישת האגודה לתשלום משכורתו באופן האמור כתנאי להעלאת שכרו, אין בכך כדי להפחית מחבותו שלו בתשלום המס. לצד זאת, ציינה כי המאשימה אינה קהה לקושי הכרוך במצב בו עובד בלתי מקצועי נדרש להתמודד עם התניה בלתי חוקית של מעסיק. ב"כ המאשימה הפנתה למדיניות הענישה הנהוגה והגישה טבלת פסיקה. בנוסף, ציינה את בכורתו של האינטרס הציבורי בסוג זה של עבירות. להשקפתה, מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה בקשר לעבירות המס הוא בין 5 חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר. אשר לעבירת השיבוש, הפנתה לערכים המוגנים בעבירה וטענה כי המתחם נע בין מאסר על תנאי ממושך ו-7 חודשי מאסר בפועל, תוך שהפנתה לפסיקה.

12. בקשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות ציינה ב"כ המאשימה כי אין במקרה זה פגיעה יוצאת דופן

לנאשם ואין כל נתון קונקרטי לקושי מסוים. ב"כ המאשימה הפנתה להודיית הנאשם וחיסכון זמנו של בית המשפט, העדים והצדדים. בנוסף, להסרת המחדל על ידי הנאשם ולחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות. בהקשר זה הדגישה כי אמנם המדובר בעבירות שבוצעו בין השנים 2005-2009 וכתב האישום הוגש בשנת 2017, אך החקירה החלה בשנת 2013, כשעבירות אלה מטבען הן עבירות קשות לגילוי. כמו כן, הבהירה כי השימוע לנאשם התקיים במרץ 2016 וכתב האישום הוגש באוקטובר 2017 וצינה כי המדובר בתיק בו חשודים רבים, נערכו שימועים לא מעטים, כשבסופו של יום הוגש כתב אישום כנגד 12 נאשמים, וההחלטה לגבי כולם התקבלה במאוחד. בנוסף, ציינה את הימשכות ההליך המקדמי לאור סוגיית צילום חומר החקירה שעלתה. בראי כלל הנסיבות, ובכלל זאת אף העובדה שלנאשם אין כל עבר פלילי, עתירת המאשימה היא כי עונשו של הנאשם ייגזר בתחתית מתחם הענישה שיקבע בגין ביצוע עבירות המס, ובמרכז המתחם שיקבע לעבירות השיבוש, וכי יושת עליו עונש כולל של שבעה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי, וקנס בסך של עשרות אלפי שקלים, בשים לב לכך שהמניע לביצוע עבירות המס הוא כלכלי ולאור חשיבות ההרתעה.

תמצית טיעוני ההגנה לעונש

13. **ב"כ הנאשם** טען כי הנאשם הוא הראשון מבין המעורבים אשר פעל להסרת המחדל, ואף פנה בעצמו לפקיד השומה וערך הסדר, ושילם לרשות המסים כ-200,000 ₪. עוד ציין כי הנאשם אינו הוגה השיטה, הוא העובד ואינו המנהל. לדבריו, בקשת הנאשם כי יושת כופר בעניינו נדחתה לאור העבירה הנוספת בה הואשם, אך לטענתו, אלמלא עבירה זו ניתן היה להמיר את עבירות המס בכופר. עוד ציין כי בכתב האישום המתוקן הואשם הנאשם בעבירת שיבוש מהלכי משפט חלף עבירת ההדחה בחקירה בה הואשם במקור. לדבריו, המדובר בעבירה ראשונה של הנאשם, שאינו מכיר את העולם הפלילי, ובטעות יחידה שלו, כשלטענתו אשתו של לבקוביץ' היא זו שהתקשרה אליו. הסנגור טען כי העונש הנכון במקרה זה הוא עונש צופה פני עתיד והפנה לפסיקה.

14. הסנגור הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, נשוי ואב ל-6, גר באשדוד וחסידי גור. לדבריו, הנאשם עובד בעבודה קשה במשחטה בעיקר בשעות הלילה, ואף הפנה לסכומי האישום שאינם ניכרים. בנוסף, הפנה לחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות ומאז החקירה ביוני 2013 וטען כי לאחר שימועים שנערכו לקח פרק זמן בן שנתיים עד אשר התקבלה תשובה מאת הפרקליטות. הסנגור ביקש כי חלופי הזמן יילקח בחשבון במקרה זה, וטען כי מדובר בחלופי זמן חריג, מבלי להתעלם ממורכבות התיק, היקפו וכמות הנאשמים. הסנגור לא התעלם מחשיבות ההרתעה בעבירות הנדונות, אך הפנה שוב לנטילת האחריות על ידי הנאשם וציין כי הנאשם עבר בעת האחרונה מוות קשה של חמו, אותו סעד משך שנים רבות. ב"כ הנאשם אף הגיש את דוחות מס ההכנסה של הנאשם לשנים 2016-2018 (ענ'1) מהם ניתן ללמוד לטענתו על תרומה של הנאשם למוסדות ציבור. בקשתו היא כי אסתפק בהשתתף מאסר על תנאי על הנאשם, וככל שבקשתו לא תתקבל ביקש להסתפק בעונש מאסר בעבודות שירות של לא יותר מ-45 יום.

דבר הנאשם

15. **הנאשם** התנצל על כך שנפל קורבן לעסקה שרקמה הנהלת האגודה לפיצול משכורות, ולטענתו הוא הראשון שעמד על כך שהאגודה תהפוך את התשלום לתלוש אחד, כשדבריו ניתן לראות שבתקופה האחרונה של האגודה הכל היה מסודר. הנאשם פירט כי נושא הסרת המחדל העיקר עליו כמי שלמד ראיית חשבון ונושא המסים קרוב ללבו, וכי לא ביקש לפגוע במדינה. לדבריו, פנה למס הכנסה באשקלון, ולמרות שהתבקש לשלם מס כאילו לא שולם מס כלל על הכנסתו, הגם שחלקו שולם במסגרת ניכויים במקור, שילם את שהתבקש מאחר שהיה שותף לדבר עבירה. עוד ציין כי לאורך השנים השתדל לתמוך ככל שאפשר במוסדות ציבור.

דין והכרעה

16. כפי שפרטה ב"כ המאשימה, על פי הסדר הטיעון בין הצדדים הוסכם כי המאשימה תגביל עתירתה לעונש מאסר בן 7 חודשים שירוצה בעבודות שירות, לצד קנס ומאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט, וההגנה תהיה חופשיה בטענותיה.

17. בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017) (להלן: "**עניין מצגר**") חזר בית המשפט העליון וציין את המדיניות התומכת באימוץ הסדרי טיעון והדגיש את יתרונותיהם, את האינטרס הציבורי שבבסיסם ואת תפקידם הראוי במערכת אכיפת החוק. הכלל הוא כי בית המשפט יטה לכבד הסדר טיעון ויתערב בו רק מטעמים המצדיקים זאת לאחר בחינתו במבחן האיזון אשר נקבע בע"פ 1958/98 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (25.12.2002) ובשים לב לכך שהשיקולים הנשקלים בעת עריכת הסדר טיעון אינם זהים בהכרח לאלה הנשקלים במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, ובכללם ציפיית הנאשם כי הסדר הטיעון יאומץ. הדרך בה על בית המשפט לילך בעת גזירת דינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון לאחר תיקון 113 לחוק העונשין נבחנה והובהרה בשורת פסקי דין מפי בית המשפט העליון. על פי הגישה הרווחת, גם מקום בו הסכימו הצדדים בהסדר טיעון על טווח ענישה, ובכלל זאת מקרה בו הסכימה המאשימה להגביל עצמה לעונש מסוים בעוד שההגנה חופשיה בטיעונה, יש לבחון את סבירותו של ההסדר במבחן האיזון בהתאם לאמות מידה מקובלות המעוגנות בתיקון 113 לחוק העונשין (**עניין מצגר**, פסקה 12).

18. בע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מדינת ישראל** (28.5.2017) (להלן: "**עניין זעילה**") צוין שוב כי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין אינן עומדות בסתירה לגישת האיזון הראוי וכי הערכאה הדיונית מוסמכת ונדרשת לבחון הסדרי טיעון על רקע מתחם הענישה ההולם. בית המשפט אף הבהיר את ההבחנה בין טווח ענישה המשקף את כוח המיקוח של הצדדים, ובין מתחם ענישה המשקף קביעה נורמטיבית של בית המשפט. **בעניין זעילה** דחה בית המשפט את הטענה לפיה שגה בית המשפט המחוזי משקבע מתחם ענישה שתקרתו גבוהה מהעונש שהוסכם שהמדינה רשאית לטעון לו, וציין כי קבלת טענה מסוג זה משמעה שלילת שיקול הדעת של בית המשפט, והיא מנוגדת להלכה הפסוקה. ראו עוד ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל**, פסקה 14 (8.8.2018), וע"פ 1548/18 **תום נתנאל גיא נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (23.11.2018). נוכח המפורט, ההסדר הדיוני בין הצדדים יבחן, ועונשו של הנאשם יקבע, בהתאם לכללי תיקון 113 לחוק העונשין, כפי שיפורט להלן.

מתחם העונש ההולם

19. מתחם העונש ההולם נקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

20. במקרה דנן מצאתי לקבוע שני אירועים עונשיים כעתירת המאשימה, האחד בגין עבירות המס שביצע הנאשם, והשני בגין עבירת שיבוש מהלכי המשפט שביצע. זאת בהתאם למבחן הקשר ההדוק אשר נקבע בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014), ובשים לב לערכים החברתיים החשובים המוגנים והשונים בעבירות. ההגנה אף לא טענה אחרת. ראו גם דברי בית המשפט המחוזי בעפ"ג (ת"א) 25612-01-20 **מדינת ישראל נ' לוי** (2.8.2020), לאחר שהתערב בגזר הדין שניתן בבית משפט השלום, ורע"פ 5471/20 **לוי נ' מדינת ישראל** (16.10.2020), שם נדחתה בקשת רשות הערעור של הנאשם.

21. **אשר לערכים המוגנים בעבירות המס שביצע הנאשם**, עבירות המס באות להגן על ערכים בסיסיים וחשובים למרקם החברתי במדינה, ומביצוען נפגע ערך השוויון ואמון הציבור ברשויות החוק. לצד עבירות אלה פוטנציאל

נזק ממשי לקופה הציבורית, ובכך לכל אחד ואחת מאזרחיה, ובפרט לציבור הנשען על השירותים הציבוריים. פעמים רבות אף מוכח הנזק לקופה הציבורית הלכה למעשה. בביצוע העבירות יש אף כדי להביא לשיבוש הפעולה התקינה של מנגנון המסים. המדובר בעבירות שבבסיסן מרמה, ביצוען קל וגיליון קשה, וקיים פיתוי גדול לבצען. בשל כך, לאור חשיבות ההרתעה ובכללה הרתעת הרבים, נקבע לא אחת כי בעת גזירת הדין יש ליתן לאינטרס הציבורי בכורה על פני נסיבות אישיות, וכי דרך המלך היא גזירת עונש של מאסר בפועל בגין ביצוען (ע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018) (להלן: "עניין יצחקי")).

22. בעת בחינת נסיבות ביצוע עבירות המס נתתי דעתי לתוכנית העבריינית הכללית להונאת רשות המסים והוצאתה לפועל, שהיא בבסיס כתב האישום ומתוארת בחלק הכללי בהרחבה. אזכיר כי על פי עובדות החלק הכללי בכתב האישום, במסגרת התוכנית העבריינית בה נטל הנאשם חלק הונפקו תלושי שכר כוזבים עבור עובדים פיקטיביים אשר נרשמו כעובדי האגודה, בעוד בפועל לא היו עובדיה באותה עת, או שהיו עובדיה אך תלושי השכר שלהם היו שונים מהשכר שקיבלו בפועל עבור עבודתם. בהתאם לתלושי השכר הכוזבים נמשכו המחאות האגודה שהמוטבים בהן היו העובדים הפיקטיביים. על פי התוכנית העבריינית פוצלו משכורותיהם של הנאשם ואחרים כך ששכרם המדווח היווה רק חלק מהשכר שקיבלו בפועל, והחלק האחר נמסר להם באמצעות אותן המחאות בהן מוטבים העובדים הפיקטיביים. פיצול המשכורות באופן האמור נועד על מנת לרמות את רשויות המס באמצעות הפחתת הכנסתם החייבת של מקבלי המשכורות ביניהם הנאשם שלא כדן, כך שחלקי המשכורת לא יחרגו מעבר למדרגת השכר המחויבת במס ולא יחויבו כלל בתשלום מס, או שמקבלי המשכורות ישלמו מס נמוך יותר מן המס שהיה עליהם לשלם לו היה מדווח דיווח אמת על שכרם.

23. התמונה הכוללת העולה מן המפורט לעיל היא עגומה ומלמדת על התנהלות מרמית, מתוכננת ושיטתית ברף חומרה גבוה, משך שנים ארוכות ובהיקף ממשי, כשעל פי כתב האישום סכום תוספות השכר הכולל הוא בסך 18,444,762 ₪ לכל הפחות, שלא דווח ולא מוסה כדן. בנוסף, מכתב האישום עולה כי הוצאת התוכנית העבריינית לפועל אף גרמה לנזקים עקיפים לקופה הציבורית כתוצאה משהשימוש שעשו העובדים הפיקטיביים בתלושי השכר הכוזבים על מנת להימנע מתשלום דמי ביטוח לאומי ולקבל במרמה כספים הכוללים דמי אבטלה, דמי לידה והבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, הנחה בתשלומים למוסדות חינוך וארנונה, הלוואות שונות מבנקים ולמטרות נוספות.

24. הרקע המפורט לעיל רלבנטי בעת בחינת הנסיבות, אך בעת קביעת מתחם הענישה בעניינו של הנאשם עצמו, חשוב לתת את הדעת לכך שחלקו הקונקרטי בביצוע התוכנית העבריינית שולי ומעורבותו בהוצאתה לפועל קטנה יחסית - מה שמביא למיתון הנסיבות בעניינו. כך, הגם שמדובר בהתנהלות שיטתית של הנאשם משך 5 שנים (בין 2005-2009) בקבלת משכורות מפוצלות באמצעות המחאות שהמוטבים בהם הם שלמה לבקוביץ ואחרים, חשוב להדגיש שהנאשם לא היה ההוגה, המתכנן, או יוזם המרמה המתוארת בכתב האישום, ואף לא בין הגורמים אשר פעלו לאישורה באגודה לשם הוצאתה לפועל, או זה אשר פעל להוצאת תלושי השכר הכוזבים וההמחאות לעובדים הפיקטיביים. בנוסף, והגם שהנאשם פעל לביצוע העבירות במטרה להתחמק ממס ולעזור לאחרים להתחמק ממס תוך שימוש במרמה, ערמה ותחבולה ואין להקל בכך ראש, סכום העבירה במקרה זה, בסך 310,687 ₪, שאמנם אינו מבוטל, אינו גבוה ביותר, וזאת אף בשים לב למשך תקופת ביצוע העבירות וחלוקתו על פניו.

25. כמו כן, אין להתעלם מכך שהנאשם לא היה חבר בוועד המנהל של האגודה, אלא עובד בה בלבד, ולתת את הדעת לקושי לסרב לשתף פעולה עם מעסיקו בהקשר זה. המאשימה בהגינותה הפנתה לאמור, וציינה כי אינה קהה לקושי הכרוך במצב בו עובד בלתי מקצועי נדרש להתמודד עם התניה בלתי חוקית של מעסיק. מובן כי אין בקושי מסוג זה כדי להצדיק את ביצוען של העבירות או לבטל את העובדה שבהסכמתו סייע הנאשם להוצאת התוכנית העבריינית

לפועל ואף נהנה ממנה והתחמק ממס כאמור, אך גם בו יש כדי להביא למיתון הנסיבות. בראי כלל הנסיבות אשר פורטו לעיל - מסקנתי היא כי בעניינו של הנאשם מידת הפגיעה בערכים המוגנים איננה ברף הגבוה. בעת בחינת הנסיבות נתתי דעתי גם לטענת הסנגור לפיה אלמלא היה הנאשם מואשם בעבירה הנוספת של שיבוש מהלכי משפט, יכול היה להמיר את העבירות בכופר כסף בנסיבותיהן. טענה זו סבירה בנסיבות, מבלי לקבוע מסמרות כמובן, ותוך שאצין כי עצם האפשרות להמרת עבירות מס חמורות בכופר אינה מפחיתה מחומרתן, ומהאינטרס הציבורי שבבסיס ענישה מרתיעה בגין, ככל שמתנהל משפט.

26. לשם קביעת מתחם הענישה ובחינת סבירות הסדר הטיעון הדיוני, בחנתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים ופסיקה נוספת כפי שתפורט להלן. בקשר **לענישה הנוהגת** יש לזכור כי אין זה המדד היחיד ואף לא החשוב ביותר בעת קביעת מתחם הענישה. כידוע, מתחם הענישה אינו עניין אריתמטי פשוט אלא מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים שמדיניות הענישה היא רק אחד מהם, כשעצם העובדה שלעולם יוכל כל צד למצוא פסקי דין התומכים בעמדתו, מלמדת כי אין המדובר במדד מדויק (ע"פ 3877/13 **ג'אבלי נגד מדינת ישראל** (17.11.2016), עפ"ג (ת"א) 12063-04-15 **בראונר נ' מדינת ישראל** (20.07.2015)).

27. אשר לפסיקה אליה הפנתה המאשימה, זו כוללת מקרים בהם בהיקפי עבירה דומים לאלה שבעניינו נקבעה תחתית מתחם הענישה לעונש מאסר בן מספר חודשים שיכול ויבוצע בעבודות שירות ועד עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, ועל הנאשמים נגזרו עונשי מאסר ל-5 או 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. חשוב לציין כי חלק מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה מדגימה נסיבות חמורות ושונות מאלה של הנאשם בעניינו, ונוגעות למי שהעלים מקור הכנסה שלם, לא דיווח על עיסוקו, פעל להעלמת הכנסה משך שנים ארוכות, ואף לא הסיר את מחדלי כתב האישום (ע"פ (ת"א) 59114-06-13 **גולן נ' מדינת ישראל** (14.10.2013), ת"פ (שלום - רח') 58337-04-19 **אנף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין - חקירות מרכז מדור תביעות נ' זילבר** (2.8.2020)). בנוסף, אף למי שפעל באופן אקטיבי להסתרת הכנסותיו, תוך הוצאת חשבוניות כוזבות בעצמו (עפ"ג (י-ם) 10063-09-17 **כהן נ' מדינת ישראל** (24.11.2016)). ראו גם רע"פ 673/13 **ליטווק נ' מדינת ישראל** (28.1.2013) ורע"פ 3641/06 **צ'צ'קס נ' מדינת ישראל** (28.8.2006), אליהם הפנתה המאשימה, בפרט בקשר לקביעות נורמטיביות הנוגעות לחומרת עבירות המס, ובשים לב להבחנה נדרשת בין הנסיבות שם לעניינו.

28. גם הפסיקה אליה הפנתה ההגנה מדגימה מתחם ענישה בגין ביצוע עבירות לפי סעיף 220 לפקודה בהיקפים דומים, שתחתיתו מספר חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות, ותקרתו תקופת מאסר לריצוי בפועל (ת"פ (שלום - י-ם) 35981-08-16 **מדינת ישראל נ' גדאללה** (30.4.2018). ראו גם ת"פ (שלום - ת"א) **מדינת ישראל נ' פרוסטו** (23.10.2017) ות"פ (שלום - כ"ס) 14487-06-15 **מדינת ישראל נ' יעקובי** (1.3.2018) אליהם הפנתה ההגנה, שעניינם בעבירות מס אחרות.

29. אני מצאתי להפנות גם לפסיקת בית המשפט המחוזי בעפ"ג (ת"א) 35993-05-16 **גרדל נ' פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה** (13.7.2016) שעניינה במי שסייע למעסיקו באיתור אחרים שיסכימו לקבל תלושי שכר פיקטיביים על מנת שיגדיל הוצאותיו ויתחמק ממס בגין הכנסה בסך של 557,847 ₪. באותו מקרה גזר בית משפט השלום על גרדל, שבניגוד לנאשם בעניינו לא נהנה בעצמו מפירות העבירות (הגם שצוין כי רעייתו הייתה אחד הגורמים שקיבל תלושי שכר פיקטיביים), עונש של 45 ימי מאסר בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי וקנס בסך 3,500 ₪. בית המשפט המחוזי לא התערב בעונש שנקבע, תוך שצוין שערכאת הערעור אינה מתערבת בטווחי ענישה "קטנים". יחד עם זאת צוין הרכב השופטים כי לו היה הערכאה קמא, היה מטיל על גרדל עונש של 3 חודשי מאסר בעבודות שירות. בעניינו של ברוק, מעסיקו של גרדל שנקבע בגזר דינו שהיה היוזם, המבצע העיקרי והגורם הדומיננטי בביצוע המעשים

העבריינים המתוחכמים שכללו תנועה סיבובית של כספים בחזרה לכיסו, במטרה להתחמק ממס באמצעות הגדלת הוצאות בסך של לא פחות מ-857,000 ₪, נגזרו 7 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי וקנס בסך 80,000 ₪. מתחם הענישה נקבע בין 7-8 ו-15 חודשי מאסר. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה (ע"פ (ת"א) 58449-05-16 **ברוק נ' פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה** (13.7.2016)).

30. בראי כלל המפורט לעיל, ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירות הקונקרטיות על ידי הנאשם, ובכלל זאת מידת מעורבותו המצומצמת בתוכנית העבריינית הכוללת והיקף העבירות, מתחם הענישה בקשר לעבירות המס שביצע יקבע בין 4 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר.

31. **בכל הנוגע לעבירת שיבוש מהלכי המשפט** בביצועה הורשע הנאשם, הערכים המוגנים בעבירה זו נוגעים לחשיבות גילוי האמת ועשיית משפט ולשמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי. האיסור נועד להגן על טוהר ההליך ולהבטיח קיום מערכת תקינה של עשיית משפט צדק, הראויה לאמון הציבור (ראו ע"פ 8721/04 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (17.6.2007)).

32. על פי העובדות בהן הודה הנאשם, בתאריך שאינו ידוע, שוחח הנאשם בטלפון עם אשתו של שלמה לבקוביץ', עובד פיקטיבי, ומסר לה שמות של אנשים שעובדים באגודה על מנת שבעלה יוכל למסור בחקירה שמות אלו כהוכחה לטענה הכוזבת לפיה שלמה לבקוביץ' עבד באגודה, בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לעיוות דין. משאלה הן העובדות אינן מוצאת לתת משקל לטענת המאשימה לפיה המדובר בפעולה אקטיבית, יזומה ומתוכננת של הנאשם. באותו אופן, אף לא אתן משקל לקולא לטענת ההגנה לפיה אשתו של לבקוביץ' היא זו אשר התקשרה לנאשם. כידוע, משמודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, העובדות הצריכות לעניין הן אלה המפורטות בכתב האישום ועובדות מוסכמות נוספות, ככל שכאלה קיימות. בנסיבות המתוארות - הפגיעה בערכים המוגנים מהמעשה היא בינונית.

33. אשר לענישה הנוהגת, דומה כי הצדדים שניהם מסכימים כי בתחתית מתחם הענישה עונש של מאסר על תנאי. כך טענה באופן ברור המאשימה ואף הפנתה לפסיקה התומכת בטענתה זו (ת"פ (שלום - חיפה) 11762-02-17 **מדינת ישראל נ' והבי** (4.6.2018)), ולפסיקה המדגימה נסיבות חמורות יותר ועבירות של הדחה בחקירה, בהן נקבע מתחם מחמיר יותר (ראו לדוגמא: ת"פ (ב"ש) 39860-03-10 **מדינת ישראל נ' כהן** (5.11.2013)). נוכח המפורט לעיל ובראי נסיבות ביצוע העבירה ועמדת המאשימה, מתחם הענישה בקשר לעבירת שיבוש מהלכי משפט יקבע בין מאסר על תנאי ממשי ועד 7 חודשי מאסר כעיתירתה.

34. בקשר למתחם הקנס, בשים לב לכך שעבירות המס בביצוען הורשע הנאשם בוצעו ממניע כלכלי ובסוג עבירות אלה הקנס הוא ממין העבירה, קיימת חשיבות רבה גם בהטלת ענישה אשר תפגע בכיסו של הנאשם ותלמד כי אין אף רווח כלכלי לצד ביצוע העבירות הנדונות. בעת קביעת מתחם הקנס, נתתי דעתי לכלל הנסיבות המפורטות לעיל, ולצד זאת, לכך שלא נטען לקושי כלכלי מיוחד לנאשם בעת הטיעון לעונש. בנסיבות המתוארות מתחם הקנס יקבע בין 20,000 ₪ ו- 60,000 ₪.

העונש הקונקרטי לנאשם

35. במקרה זה אין מקום לסטייה לקולא או לחומרה ממתחמי הענישה שנקבעו. הנאשם, יליד שנת 1971, נשוי ואב ל-6 ילדים, חסיד גור, עובד כמשגיח כשרות, למד ראיית חשבון ואף תורם מכספו כפי שעולה מענ/1. בעת גזירת הדין נתתי דעתי גם להשפעת העונש שייגזר על הנאשם ומשפחתו וכן לקושי לנאשם ולמשפחה בעת האחרונה בשל פטירת חמו, אותו סעד הנאשם. הנאשם הוא נעדר עבר פלילי, וזו היא ההסתבכות הפלילית היחידה בחייו, הביע חרטה

כנה על מעשיו, הודה וחסך זמן שיפוטי רב בהודייתו. הנאשם אף פעל להסרת המחדל בשלב מוקדם ביותר ועוד טרם הגשת כתב האישום כנגדו, כשלבדבריו, הגם שלהשקפתו נדרש לשלם סכום גבוה מזה שהיה חייב בו, משהסכום שנדרש כלל מס על ההכנסה כולה ובכללה הכנסה בגינה נוכה לו מס במקור בזמן אמת, שילם את הסכום במלואו. כידוע, להסרת המחדל משמעות רבה לעניין הענישה, ודאי בשלב כה מוקדם של ההליך, ויש בה כדי ללמד על חרטה כנה ולהביא לתיקון הנזק הכלכלי מביצוע העבירות (רע"פ 7851/13 **עודה נ' מדינת ישראל** (3.9.2015)). הודיית הנאשם, חרטתו, חיסכון הזמן השיפוטי על ידו והסרת המחדל המוקדמת יזקפו לזכותו וישקלו לקולא בין שיקולי הענישה.

36. בנוסף, במסגרת שיקולי הענישה יש לתת את הדעת לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, בין השנים 2005-2009, ובפרט מאז תחילת החקירה בשנת 2013. לנאשם נערך שימוע בחודש מרץ 2016 וכתב האישום הוגש בחודש אוקטובר 2017. מבלי להתעלם מכך שהמדובר בפרשה אשר כללה מספר לא מועט של חשודים ומדברי ב"כ המאשימה באשר לצורך בעריכת שימועים לכולם, כשהחלטה בעניין כלל החשודים התקבלה באותו המועד, או מהטענה לפיה ההליך המקדמי בפני השופט אבינור נמשך זמן רב בשל מחלוקת בין הצדדים הנוגעת לצילום חומרי החקירה, לא יהיה זה נכון שלא לתת את הדעת לקושי של הנאשם להתמודד משך שנים עם עננת ההליך הפלילי, בפרט בהיותו דמות שחלקה בביצוע התוכנית העבריינית קטן יחסית.

37. כלל הנסיבות המפורטות לעיל מביאות למסקנה כי נכון למקם את עונשו הנאשם בתחתית מתחמי הענישה שנקבעו. נראה כי זו גם עמדת המאשימה ביחס לעבירות המס שבביצוען הורשע. אשר לעבירת השיבוש, עתירת המאשימה היא למיקום עונשו של הנאשם במרכז מתחם הענישה, אך לא הובהר מהן הנסיבות המצדיקות זאת, בשים לב לכך שבעת קביעת העונש בגדרי המתחם רשאי בית המשפט לשקול נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, בעוד שנסיבות הקשורות לביצוען נשקלות בעת קביעתו (סעיפים 40ט(א) ו-40יא לחוק העונשין).

38. טרם סיום, נתתי דעתי לחשיבות ההרתעה ובכללה הרתעת הרבים בקשר לעבירות שבביצוען הורשע הנאשם, כשעל פי פסיקה ענפה כשעסקין בעבירות מס מהסוג הנדון, מקבל כאמור האינטרס הציבורי בכורה על פני נסיבות אישיות ודרך המלך היא גזירת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח (**עניין יצחקי**). מבלי להתעלם מהאמור, בראי כלל המפורט לעיל, נסיבות מקרה זה מצדיקות גזירת עונשו של הנאשם למאסר בעבודות שירות לצד ענישה נלווית, וזו גם עתירת המאשימה במקרה דנן.

39. סוף דבר - בשים לב לגדרי מתחמי הענישה שנקבעו במקרה הנדון, ובראי הנסיבות הקונקרטיות בעניינו של הנאשם שאינן קשורות לביצוע העבירות המצדיקות מיקומו של הנאשם בתחתית מתחמי הענישה שנקבעו, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות במועצה הדתית אשדוד, רח' הנרייטה סולד 1, אשדוד. הנאשם יתייצב במפקדת מחוז דרום ביום 1.3.2021 בשעה 08:00 לתחילת ריצוי עונשו. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בתנאי עבודות השירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 7 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג פשע.

ג. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת שיבוש

מהלכי משפט.

ד. קנס בסך ₪20,000 או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 1.3.2021. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

זכות ערעור כחוק תוך ארבעים וחמישה יום לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

עותק מגזר הדין יועבר לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"א, 03 ינואר 2021, במעמד הצדדים.